

Complexnummer: 519332

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Klein Duimpje

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

519333, 519334

Woonplaats

De Steeg

Gemeente

Rheden

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Diepesteeg 42, 6994 CD te De Steeg

Complexomschrijving

Inleiding

Het tegenwoordig tot het bezit van Middachten behorende complex genaamd Klein Duimpje bestaat uit een VILLA naar ontwerp van J.W. Hanrath (1867-1932) uit de jaren 1908-1909 met een TUINAANLEG van L.A. Springer (1855-1940) en is gelegen aan de voet van de Hullekesberg ten oosten van de boerderij Neerbosch (RM). Villa en tuin zijn in samenhang met de laanbeplanting langs de Diepesteeg fraai ingebed in de omgeving. Het huis bevindt zich op een hellend terrein en is iets hoger gelegen ten opzichte van het oprijlaantje. Het complex kwam tot stand in opdracht van de familie Viruly. Deze familie liet enige jaren eerder aan de Hoofdstraat een opmerkelijke op kasteel Biljoen geïnspireerde villa bouwen.

Omschrijving

De gaaf bewaarde traditionalistische villa is gebouwd onder invloed van de Nieuw-Historiserende stijl. De toepassing van een combinatie van aan de Renaissance (aanzet- en sluitstenen) en aan het achttiende eeuwse Hollands Classicisme ontleende elementen is kenmerkend voor het oeuvre van J.W. Hanrath. De villa dateert uit een periode waarin het werk van Hanrath nog in ontwikkeling is. Hanrath kan beschouwd worden als een van de belangrijkste vernieuwers van het Nederlandse landhuis in de jaren tussen de eeuwwisseling en de Eerste Wereldoorlog. In later jaren blijft Hanrath werken in de door hem in het eerste decennium van de twintigste eeuw ontwikkelde vormtaal. De villa is zorgvuldig gedetailleerd waarbij het geheel toch een sobere indruk maakt en de ornamentiek beperkt is tot de ingang. De op het huis afgestemde omringende tuin vormt een goed voorbeeld van de Gemengde tuinstijl waarbij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

sprake is van romantische elementen als slingerende gazons en formele elementen als rechte paden met trappen en duidelijke zichtassen alsmede terrassen. In de loop der tijd zijn enige onderdelen van de tuinaanleg waarschijnlijk verdwenen zoals een aantal rozenperken ter hoogte van de linker zijgevel van de villa. De afdeling speciale collecties van de Landbouwniversiteit Wageningen bezit een tweetal ontwerpen voor de tuin. Het vermoedelijk oudste en niet uitgevoerde ontwerp is gebaseerd op de Nieuw-Architectonische tuinstijl. Het ontwerp wordt gekenmerkt door rechte paden, terrassen en een grote geometrisch aangelegde tuin ter hoogte van de linker zijgevel. Het tweede ontwerp in de voor de opvattingen van Springer kenmerkende Gemengde tuinstijl vertoont grote overeenkomsten met de huidige aanleg. De villa vormt niet het enige werk van Hanrath in het dorp De Steeg. Op het nabij gelegen landgoed Rhederoord zijn ondermeer nog diverse dienstwoningen en een koetshuis van zijn hand te vinden.

Waardering

(Tuin)Architectuurhistorische waarden:

- Het complex vormt voor wat betreft de villa een goed voorbeeld van de Nieuw-Historiserende stijl en voor wat betreft de op het huis afgestemde tuin een goed voorbeeld van de Gemengde stijl.
- Het complex is van belang vanwege de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik.
- Het complex is van belang als onderdeel van het oeuvre van J.W. Hanrath (1867-1932).
- Het complex is van belang als onderdeel van het oeuvre van L.A. Springer (1855-1940).

Stedenbouwkundige waarden:

- Het complex is fraai gesitueerd aan de voet van de Hullekesberg ten oosten van de boerderij Neerbosch. De villa en tuin vormen in samenhang met elkaar en met de laanbeplanting langs de Diepesteeg een bijzonder element in de omgeving.
- Het complex vormt een onderdeel van meerdere in het dorp De Steeg gesitueerde villa's en pensions die in hoge mate het aanzien hiervan bepalen en heeft als zodanig een zekere ensemblewaarde.

Cultuurhistorische waarden:

- Het complex is van belang als representatief voorbeeld van een villa uit het eerste decennium van de twintigste eeuw met een bijbehorende aangepaste tuinaanleg.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519333

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82964/62

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
De Steeg	Rheden	Gelderland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Dieren	O			296

Omschrijving**

Omschrijving

De op een geëgaliseerd terrein gelegen VILLA heeft twee bouwlagen op een nagenoeg vierkante plattegrond onder een tentdak gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Het wordt bekroond door een grote hoge rechthoekige schoorsteen met dekplaat. Het pand is opgetrokken in een rood-bruine baksteen, gemetseld in Vlaams verband en heeft een door een rollaag afgesloten gemetselde plint in paars-bruine baksteen. De gevels worden afgesloten door een brede dakoverstek met mastgoten op gesneden klossen. De vensters worden, tenzij in de onderstaande tekst anders vermeld, afgesloten door strekken met kalk- of zandstenen aanzet- en sluitstenen en zijn voorzien van vierruits stolpramen met tweeruits bovenlichten. Het pand is vanaf de oprijlaan te bereiken via een gemetselde trap van vier treden

De VOORGEVEL is symmetrisch ingedeeld en drie traveeën breed. De ingang is gelegen in de middentravee en is bereikbaar via drie hardstenen treden naar de open portiek voor de voordeur. De portiek heeft aan weerszijden een bakstenen muurtje waarop zich zowel links als rechts een Toscaanse zuil bevindt die een luifel draagt. De ruimte tussen muur, zuil en gevel is ingevuld met een achtruits raam. De dubbele deur heeft in iedere deur een eveneens een achtruits raam. Boven de luifel bevindt zich een meerruits door een ellipsboog afgesloten bovenlicht. Tussen het bovenlicht en het verdiepingsvenster bevindt zich een kalk- of zandstenen reliëf met een afbeelding van Klein Duimpje omringd door Kastanjes en Kastanjebladeren. Verder is in het reliëf rechts het jaartal 1909 aangebracht en een monogram van de letters G en S. In de linkerhoek zijn nogmaals de letters G.S. aangebracht. Het is niet duidelijk wie de beeldhouwer is geweest. De verdieping bezit een venster met een vierruits stolpraam. In het dakschild bevindt zich een dakkapel met een vierruits stolpraam waarboven een fronton onder een zadeldak. De traveeën aan weerszijden van de middentravee bezitten zowel op de begane grond als verdieping een venster.

De vensters zijn op de begane grond voorzien van luiken met vier panelen en zijn op de verdieping voorzien van persiennes.

Voor de asymmetrisch ingedeelde LINKER ZIJGEVEL bevindt zich over de volle breedte een betegeld terras dat omgeven wordt door

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een lage bakstenen muur met een toegang tot de tuin met vazen ter hoogte van de loggia. In de linker gevelhelft bevindt zich op de begane grond een loggia met een drietal korfboogjes, een betegelde vloer en een houten zitbankje. In de terugliggende gevel bevinden zich een dubbele deur met een tweeruits bovenlicht en luiken. Iedere deur bezit een paneel en twee ruiten. Het bovenliggende inpandige balkon heeft een gemetselde balustrade en een dubbele deur als op de begane grond. Het balkon wordt overspannen door een stalen lateibalk die rust op natuurstenen consoles. De rechter gevelhelft bezit op de begane grond een dubbele deur als genoemd en op de verdieping een venster als in de voorgevel. In het midden van het bovenliggende dakschild bevindt zich een dakkapel als in de voorgevel doch zonder fronton en onder een plat dak.

De asymmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL heeft in de linker gevelhelft in de linker travee zowel op de begane grond als op de verdieping een venster als in de voorgevel. De smallere rechts hiervan gelegen travee bezit zowel op de begane grond als op de verdieping klein venster met een tweedelig raam. De rechter gevelhelft is voorzien van een over twee bouwlagen opgetrokken driezijdige erker onder een plat dak. De erker bezit in iedere zijde zowel op de begane grond als op de verdieping een venster als in de voorgevel. De verdiepingenvenster bezitten in tegenstelling tot die op de begane grond geen luiken. In het bovenliggende dakschild bevinden zich twee dakkapellen als laatstgenoemd.

De RECHTER ZIJGEVEL is asymmetrisch ingedeeld en heeft min of meer een indeling in drie traveeën waarbij de tweede travee risaleert en het achterliggende trappenhuis accentueert. De linker travee bezit drie op regelmatige afstand boven elkaar geplaatste toiletraampjes waarvan het onderste getralied is. De risalerende travee bezit drie boven geplaatste vensters en waarvan het middelste hoger is. Zowel het venster van de begane grond als dat verdieping wordt door een rollaag afgesloten. Zowel het venster van de begane grond als dat van de verdieping is voorzien van drie gekoppelde tweeruits ramen. Het venster van de tussenverdieping bezit eveneens drie gekoppelde ramen met tweeruits ramen doch hier tevens ieder met een enkelruits bovenlicht. De rechter travee bezit twee vensters als in de voorgevel. Uiterst rechts bevindt zich nog een middels een aantal gemetselde treden te bereiken keukendeur en een rechts hiervan gelegen smal raampje. Beide worden afgesloten door een rollaag.

Het INTERIEUR is zowel voor wat betreft de plattegrond als de detaillering vrij gaaf bewaard gebleven. Zo bezitten bijvoorbeeld de bijkeuken en de dienkamer nog kasten en tegelwerk. De hal is voorzien van een in zwarte en witte marmeren platen uitgevoerde tegelvloer. Ook zijn er nog diverse oorspronkelijke schoorsteenmantels aanwezig.

Waardering

VILLA naar ontwerp van J.W. Hanrath.

Architectuurhistorische waarden:

- De door hoogwaardige esthetische kwaliteiten genkenmerkte villa vormt een goed voorbeeld van een dergelijk onder invloed van de Nieuw-Historiserende stijl gebouwd woonhuis.
- De villa is van belang vanwege de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik. De villa is zorgvuldig gedetailleerd. Er is ondermeer zandsteen toegepast en er is een reliëf met een voorstelling van Klein Duimpje boven de entree.
- De villa is van belang als onderdeel van het oeuvre van J.W. Hanrath.

Stedenbouwkundige waarden:

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- De villa heeft een ensemble- en situeringswaarde als onderdeel van het complex Klein Duimpje.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519334

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82964/64

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
De Steeg	Rheden	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Dieren	0			345
Dieren	0			296

Omschrijving**

Omschrijving

HISTORISCHE TUINAANLEG De op het huis afgestemde omringende tuin vormt een goed voorbeeld van de Gemengde tuinstijl die kenmerkend is voor werk van L.A. Springer, waarbij sprake is van romantische elementen met slingerende gazons en formele elementen als rechte paden met trappen en duidelijke zichtassen alsmede terrassen. De in de as van het huis geplaatste oprit wordt geflankeerd door twee bakstenen kolommen met een toegangshek. De van een grintlaag voorziene, zich verbredende oprit, heeft aan weerszijden een beplanting met ondermeer taxussen. Het huis en de tuin zijn verhoogd gelegen ten opzichte de oprit. In de as van de ingang bevindt zich een gemetselde trap met vier treden met aan weerszijden een tuinvaas. Middels een kleinere trap die gelegen is ter hoogte van het terras aan de zijde van de linker zijgevel wordt aan de noord-westzijde gelegen gazon bereikt met evenwijdig aan de linker zijgevel geplaatste bolvormige buxussen waartussen oorspronkelijk mogelijk rozenperken lagen. In de as van de van de genoemde kleine trap bevindt zich op enige afstand in noord-westelijke richting een tweede trap met zes gemetselde treden. Deze leidt naar een recht pad dat geflankeerd door in kubus of piramidevorm gesnoeide buxussen. Op diverse plaatsen zijn bogen over het pad geplaatst. In de as van het staat een tuinvaas. Ten noorde van het pas bevindt zich een fraaie langs het gazon slingerde struikachtige beplanting die overgaat in een beplanting met bomen. An de noordzijde van het terrein bevindt zich een tweede zichtas door de beplanting die eindigt in tuinvaas en een houten zitbank. Aan de noord-oostzijde van de tuin, in de as van erker van de achtergevel bevindt zich een derde zichtsas. Ook hier bevindt zich weer een trap van zes treden met twee tuinvazen en in de as van het het achterliggende pad een houten tuinbank. Ten oosten van dit pad bevond zich oorspronkelijke een moestuin.

Waardering

HISTORISCHE TUINAANLEG naar ontwerp van L.A. SPRINGER.

Tuin-architectuurhistorische waarden:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- De vrij gaaf bewaarde tuin vormt een goed voorbeeld van de Gemengde stijl.

- De tuin is van belang als onderdeel van het oeuvre L.A. Springer.

Stedebouwkundige waarden:

- De op het de villa afgestemde tuin heeft een ensemblewaarde in relatie met het huis. Beide zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuin